

Er det sandt, at mindre end hver 10. patient henvises fra praksis?

Peter Vedsted

Forskningsenheden for Almen Praksis i Århus

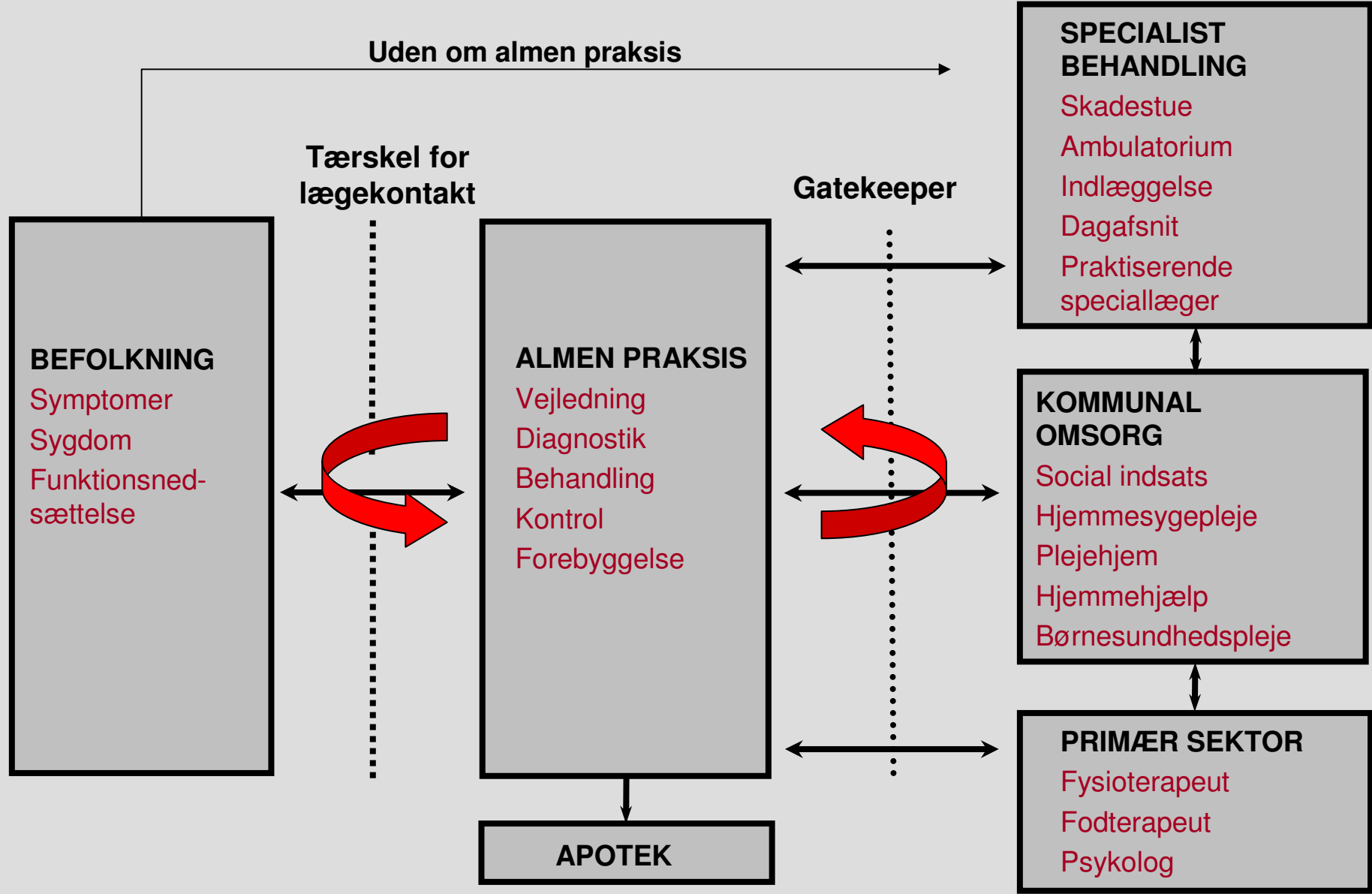
p.vedsted@alm.au.dk

Dansk Almen Praksis

Almen praksis

- 37.000.000 kontakter = 6,8 per borger / 7,7 per bruger
- 88% har årligt kontakt med egen læge
- Sikrer fri og lige adgang til læge i Danmark
- Koordinator for patienten i nærmiljøet
- Frontlinje og visitator (gatekeeper) i sundhedsvæsenet
- 9 ud af 10 kontakter klares i almen praksis

Henvisningens funktion

Aspekt	Funktion	Forklaring
Patient	Vejledning	<i>Patienten kender baggrunden og planen</i>
	Sikkerhed	<i>Patienten får den bedst mulige indsats baseret på visitering</i>
	Adgang	<i>Åbner for rationeret adgang</i>
	Koordinering	<i>Modvirke fragmentering idet lægen har overblik over flere henvisninger, behandlinger mv.</i>
Fagligt	Rådgivning	<i>Rådgivning af den alment praktiserende læge i forhold til det videre forløb</i>
	Specialiseret indsats	<i>Sikrer den korrekte specialiserede indsats, som er relevant</i>
	Dokumentation	<i>Bidrager til at dokumentere patientforløbet</i>
	Forløb	<i>Sikrer mulighed for at visitere til det korrekte forløb</i>
Organisation	Samarbejde	<i>Inddrager andre parter i patientforløbet</i>
	Ansvar	<i>Ansvaret for patienten placeres (evt. delegeres)</i>
	Kommunikation	<i>Er et værktøj til kommunikation</i>
	Planlægning	<i>Bidrager til at planlægge arbejdet i sundhedsvæsnets</i>
Samfund	Rationering	<i>Sikrer at der på faglig basis sker en rationering af resurserne i sundhedsvæsnets</i>
	Helbred	<i>Bidrager til at optimere befolkningens helbred</i>

Henvisningsprocessen

- **De tre vigtige elementer:**
 - På rette indikation og til rette kompetence
 - Hurtigt respons (kvittering, indkaldelse og svar)
 - Optimeret plan for intervention (råd og konklusion)

Kilde: Vedsted P et al. Henvisningsmønstret i almen praksis. En litteraturgennemgang. 2008.

Henvisningsmønstre

- **Litteraturgennemgang:**

- Vedsted P, Olsen KR, Sørensen TH, Bech M, Gyrd-Hansen D. *Henvisningsmønstret i almen praksis. En litteraturgennemgang.* Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, København 2008.

- **Registerundersøgelse:**

- Olsen KR, Sørensen TH, Vedsted P, Gyrd-Hansen D, Bech M. *Analyse af henvisningsmønstret i dansk almen praksis. Delanalyse 2. En registerundersøgelse.* Dansk Sundhedsinstitut, København 2008

- **Éndagsregistrering**

- Audit Projekt Odense. *Henvisninger fra almen praksis – en endagsregistrering.* Odense 2008
(1067 af 3588 læger)

Litteraturgennemgang

Henvisningsmønstret i dansk almen praksis

Speciallæge 3-7% af kontakter

Sygehus 3-5% af kontakter

Røntgen 2% af kontakter

Fysioterapi 6% af praksispopulation per år

I alt Ca. hver 10. kontakt fører til en henvisning

Kilde: Vedsted P et al. Henvisningsmønstret i almen praksis. En litteraturgennemgang. 2008.

Sammenfattende

Instans	Delanalyse 1	Delanalyse 2*	Delanalyse 3*	Sammenfatning
Indlæggelse	0,5-2 %	2,2 %	0,8 %	1-2 %
Ambulatorium	1-3 %	5,4 % (1,7 %‡)	2,6 %	2-3 %
Sygehus totalt	3-5 %	7,6 % (3,9 %‡)	3,4 %	3-5 %
Røntgen	2 %	3,7 %	1,7 %	2 %
Speciallæge	3-7 %	10,7 % (5,3 %§)	3,4 %	3,5-5,5 %
Fysioterapeut	(6 % af population)†	1,6 %	1,2 %	1-1,5 %
Psykolog	-	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Kommunal	2 %	-	0,3 %	0,3 %
I alt henvises	10-12 %	20,1 % (14,7 %¶)	10,7 %	10-15 %

* Delanalyse 2 beregner samtlige henvisninger fra almen praksis i både dag- og vagttid og sætter det i forhold til antallet af konfrontationskontakter i dagtid i almen praksis. Delanalyse 3 beregner henvisninger i dagtid og sætter det i forhold til antallet af alle kontakter i dagtid i almen praksis.

† andel henvist i løbet af 12 måneder

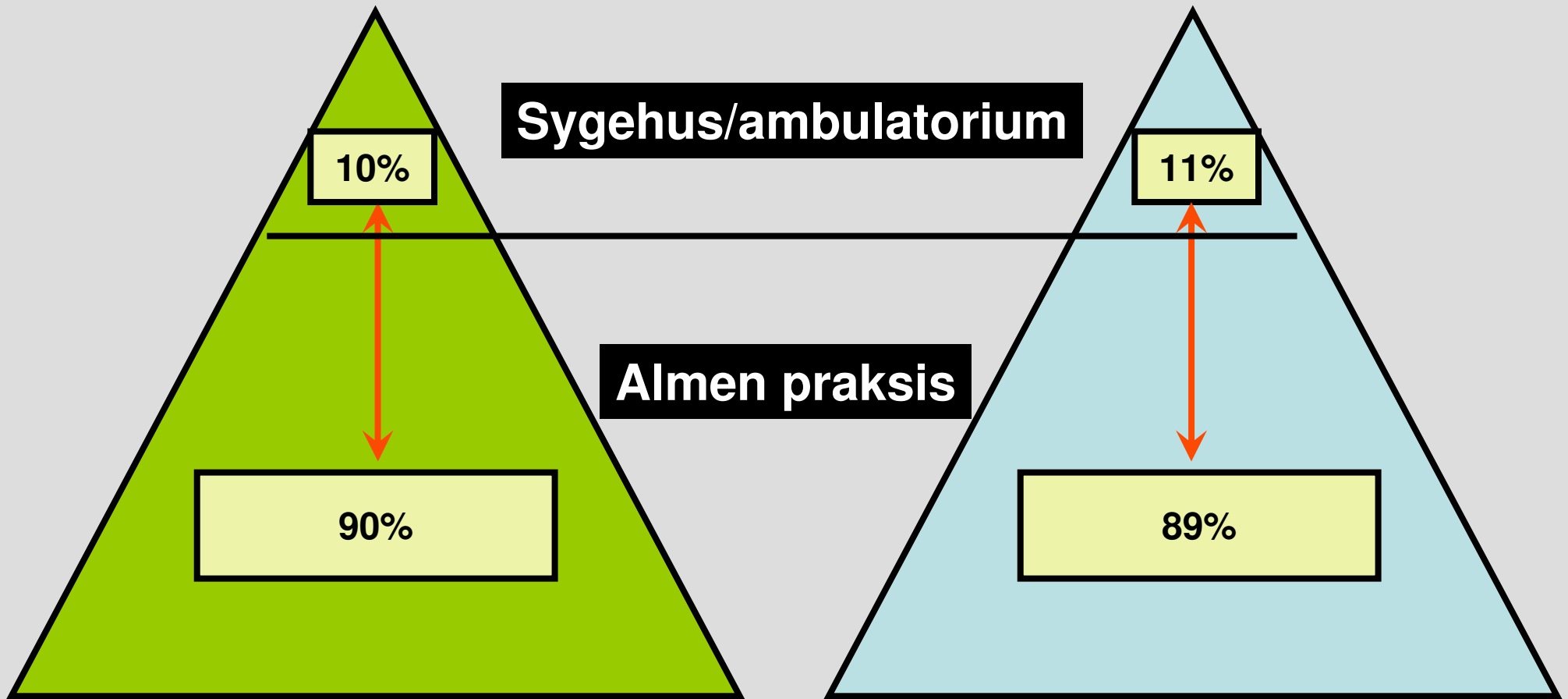
‡ fratrukket 3,7 % til røntgen

§ Antal henvisninger til alle speciallæger korrigeret for, at der er fri adgang til Ø-læger

¶ Totale antal henvisninger korrigeret for, at der er fri adgang til Ø-læger

Kilde: Vedsted P et al. Sammenfattende analyser af henvisningsmønstret i almen praksis. 2008.

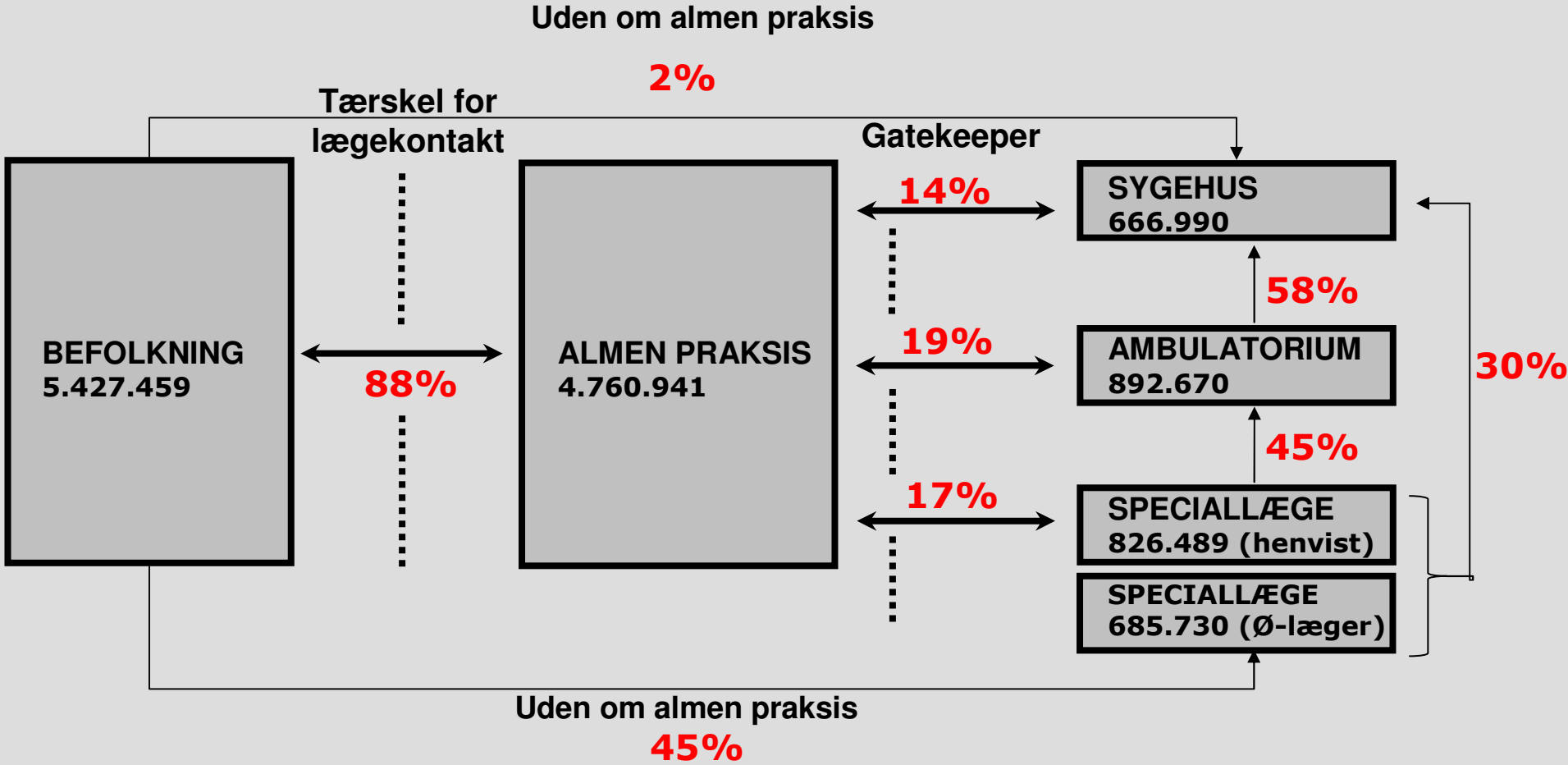
Gatekeeper

Konklusion

- Almen praksis henviser i omkring 10% af konfrontationskontakter i dagtid
- **MEN!**
- 40-50% af en praksispopulation er henvist i løbet af ét år!
- 50-60% af en praksispopulation er i kontakt med det øvrige sundhedsvæsen i løbet af ét år!

Borgere i væsnet

Sundhedsstyrelsens tal for 2006

Brugere af væsnet og almen praksis

- 98% af sundhedsvæsnets brugere havde kontakt med almen praksis
- 42% af alle brugere så **udelukkende** egen læge
- 30% af alle kontakter gik til kun egne patienter (gennemsnit: 5)
- 25% af alle kontakter gik til ambulante patienter (gennemsnit: 10)
- 25% af alle kontakter gik til indlagte (gennemsnit: 14)

Konklusioner

- Henvisning i 10% af konsultationer
- 40-50% af patienter henvist per år
- Disse ses alle i almen praksis
- Stort potentiale i integreret indsats, sammenhæng og forløbsprogrammer
- Moderne henvisningssystem?
 - Dobbelt-gatekeeping, ”tilbage-henvisning” og ”Ø-lægerne”?
- Vejledning, forløb og elektronisk beslutningsstøtte?
- Er henvisningsprocessen effektiv?